

Täysistunto

Tiistai 8.6.2021 klo 13.59—16.01

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 37 luvun muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 52/2021 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 9/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö LaVM 9/2021 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Yleiskeskustelu, edustaja Meri.

Keskustelu

15.52 **Leena Meri ps** (esittelypuheenvuoro): Kiitos! Hallituksen esityksessä on kyse niin sanotun maksuvälinepetosdirektiivin kansallisista täytäntöönpanotoimista. Esityksen mukaan direktiivin velvoitteiden täytäntöön panemiseksi muutetaan eräitä rikoslain maksuvälinerikoksia koskevan 37 luvun säännöksiä. Lisäksi rikoslain 37 lukuun lisätään uudet säännökset maksuvälinerikoksesta, törkeästä maksuvälinerikoksesta ja lievistä maksuvälinerikoksesta.

Arvoisa puhemies! Maksuvälinepetoksena on esityksen ehdotuksen mukaisesti nykyiseen tapaan rangaistavaa maksuvälineen laiton käyttö. Uuteen maksuvälinerikossäännöseen on koottu kaikki muut maksuvälineeseen kohdistuvat tekotavat. Ehdotetut uudet säännökset maksuvälinerikoksesta ovat suhteessa rikoslain vastaaviin säännöksiin, kuten varkauteen ja väärennykseen, nähden erityissäännöksiä. Esitys tähtää maksuvälineisiin kohdistuvien väärinkäytösten yhtenäiseen sääntelyyn.

Lakivaliokunta pitää esityksessä omaksuttua ratkaisua sekä ehdotettuja rangaistussäännöksiä asianmukaisina ja perusteltuina. Esityksessä on rajauduttu lähtökohtaisesti vain direktiivin täytäntöönpanon kannalta välttämättömiin muutoksiin. Lakivaliokunta pitää mietinnössään esityksessä omaksuttua ratkaisua tältäkin osin perusteltuna. Valittu lähestymistapa vastaa aikaisempien aineellisten rikosoikeuden lähentämistä koskevien puitepäätösten ja direktiivien kansallisessa täytäntöönpanossa omaksuttua lähestymistapaa.

Valiokunta on kuitenkin mietinnössään kiinnittänyt erityistä huomiota muun muassa rangaistusasteikkoihin ja niihin kohdistuviin vaatimuksiin EU:n rikosoikeudellisessa yhteistyössä. Nyt käsiteltävänä olevan esityksen taustalla olevassa direktiivissä edellytetään tietyissä tilanteissa enimmäisrangaistuksen olevan vähintään viisi vuotta vankeutta. Valiokunta viittaa mietinnössään muun muassa siihen, että se on aiemminkin viiden vuoden enimmäisrangaistuksen suhteen nimenomaisesti todennut, että se poikkeaa Suomessa vaikiintuneesta rikoslain sääntelytavasta eikä tämän vuoksi ole ongelmaton muun muassa rikoslain sisäisen johdonmukaisuuden näkökulmasta. Lakivaliokunta pitää hallituksen esityksessä omaksuttuja direktiivin täytäntöönpanoa koskevia ratkaisuja kuitenkin asianmu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2021 vp

kaisina. Valiokunta painottaa mietinnössään, että aineellisen rikoslainsäädännön lähentämistä koskevien tulevien direktiivien neuvotteluvaiheessa — jo siis neuvotteluvaiheessa — on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että direktiivit eivät sisällä sellaisia rangaistusasteikkoihin kohdistuvia vaatimuksia, jotka eivät sovi kansallisen rikoslainsäädännön systematiikkaan.

Valiokunnan päätösesitys: ”Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen.” — Kiitos, arvoisa puhemies.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 52/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.